

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Mgr. Ľubica Belková

Mladý záchranár V.

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Ľubica BELKOVÁ

Kontakt na autora UZ: ZŠ P.O. Hviezdoslava, Snina
lubabelkova@gmail.com

Názov: **Mladý záchranár V.**

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: RNDr. Rudolf Paraska

ISBN 978-80-565-0867-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

- 1. Bicyklista v cestnej premávke**
- 2. Zábavné čítanie a pracovné listy**

Bicyklista v cestnej premávke

Medzi účastníkov cestnej premávky patria popri vodičoch motorových vozidiel rovnako aj chodci a bicyklisti. Na rozdiel od vodičov motorových vozidiel, ktorí vlastnia vodičské oprávnenia získané v autoškolách, bicyklisti nevlastnia žiadne oprávnenie.

Deti môžu samostatne jazdiť na bicykli v cestnej premávke od 10 rokov. Mladšie deti v sprievode osoby staršej ako 15 rokov.

Cyklista, teda i žiak základnej školy je povinný dodržiavať dopravné predpisy.

Bezpečná jazda na bicykli

Pri jazde musí cyklista rešpektovať tieto zásady :

- Na bicykli sa jazdí pri pravej strane vozovky pri pravom okraji. Mimo obce smie cyklista používať aj pravú krajnicu, ak nie sú ohrozovaní chodci. Ak je chodník označený dopravnou značkou „Cestička pre cyklistov“ – je povinný túto cestičku použiť.
- Bicykel sa smie viesť po pravej strane vozovky, pri pravom okraji vozovky.
- Viac cyklistov nesmie jazdiť vedľa seba, len jednotlivo za sebou.
- Cyklista nesmie jazdiť bez držania riadidiel.
- Cyklista sa počas jazdy nesmie držať iného vozidla, jazdiť v tesnej blízkosti za motorovým vozidlom, alebo sa chytať idúceho vozidla.
- Pri jazde musí mať cyklista nohy na šliapadlách.
- Na jednomiestnom bicykli nie je dovolené jazdiť dvom osobám. Ak má bicykel osobitné sedadlo umiestnené pred cyklistom a stúpadlá, smie osoba staršia ako 15 rokov viesť dieťa mladšie ako 10 rokov.
- Ak vychádza cyklista z vedľajšej cesty, musí dať prednosť vozidlám na hlavnej ceste.
- Ak vyúsťuje cestička pre cyklistov na vozovku, je cyklista povinný dať všetkým vozidlám v oboch smeroch prednosť, pokiaľ to inak neurčuje dopravný svetelný signál pre cyklistov.
- Pri odbočovaní musí cyklista ukázať včas upažením ruky zmenu smeru jazdy a obzrieť sa dozadu, či môže odbočiť.
- Pri odbočovaní vľavo musí dať vždy prednosť v jazde protiidúcim vozidlám.

- Pri kalamitných situáciách dáva cyklista prednosť vozidlám požiarnej ochrany, vozidlám zdravotnej záchrannej služby, vozidlám polície, ak majú zapnuté zvukové výstražné signály.
- Riadi sa všetkými dopravnými značkami, dopravnými signálmi a pokynmi dopr. polície.
- Ovláda všetky dopravné značky.
- V neprehľadnej zákrute a jej tesnej blízkosti je státie a zastavenie zakázané.
- Pred jazdou je cyklista povinný prezrieť bicykel, jeho vybavenie a výstroj, odstrániť zistené závady.
- Viest' bicykel po chodníku môže len vtedy, keď nie sú ohrození, alebo obmedzovaní chodci.
- Za idúcim vozidlom musí cyklista zachovávať takú vzdialenosť, aby mohol podľa potreby včas zastaviť, alebo znížiť rýchlosť.
- Cyklista nesmie ohroziť chodcov, ktorí pri prechádzaní už vstúpili do vozovky na vyznačenom priechode pre chodcov.
- Cyklista, ktorý mal účasť na dopravnej nehode, je povinný bezprostredne zastaviť.

Čo je povinnosťou cyklistu, ak sa stane účastníkom dopravnej nehody?

- poskytnúť podľa svojich možností a schopností prvú pomoc
- privolať odbornú prvú pomoc
- oznámiť nehodu polícii
- na požiadanie preukázať postihnutej osobe svoju totožnosť, alebo aspoň povedať meno a adresu
- poznať naspamäť tel. čísla prvej pomoci a polície

Čo nesmie cyklista

Bicykel v cestnej premávke nie je priestorom na dokazovanie svojich zručností. Preto vám zákon o cestnej premávke zakazuje jazdiť bez držania riadidiel a prikazuje mať počas jazdy nohy na pedáloch.

Nesmiete sa tiež držať iného vozidla a nechať sa ním takto viesť. Aj keď by ste si tým mohli ušetriť množstvo energie a času,

Je zakázané viesť počas jazdy druhý bicykel, ručný vozík, zviera a voziť predmety, ktoré by sťažovali vedenie bicykla alebo ohrozovali iných účastníkov cestnej premávky.

Na jednomiestnom bicykli nejazdite viacerí. Výnimkou je len situácia, ak jazdíte na bicykli vybavenom pomocným sedadlom na prepravu dieťaťa s pevnými opierkami na nohy.

Musíte mať však viac ako 15 rokov a dieťa musí byť mladšie ako 10 rokov.

Najčastejším priestupkom cyklistov je ich jazda po chodníku alebo cez priechod pre chodcov. Okrem toho, že takouto jazdou môžete ohroziť chodcov, vystavujete sa riziku pokuty až 60 €. Stačí zísť z bicykla a tlačiť ho a problém by mal zmiznúť.

Podľa zákona je vodičom nemotorového vozidla, a teda platia pre neho všetky povinnosti ako pre vodiča motorového vozidla.

Aj na cyklistov sa vzťahuje zákaz viesť bicykel pod vplyvom alkoholu a cyklista je povinný podrobiť sa na výzvu policajta dychovej skúške. Za jazdu pod vplyvom alkoholu, alebo za zavinenie dopravnej nehody môže cyklista dostať pokutu od 150 eur do 800 €, za odmietnutie dychovej skúšky mu môže byť uložená pokuta od 300 eur do 1 300 eur.

Policajti je oprávnený aj cyklistovi zakázať ďalšiu jazdu, napríklad ak v noci mimo obce nemá potrebné reflexné prvky, alebo bicykel nie je potrebným spôsobom osvetlený.

Vybavenie bicykla

Bicykel musí byť vybavený:

- Dvoma na sebe nezávislými brzdami
- Predným bielym a zadným červeným svetlom (zadné môže svietiť aj prerušovane)
- Zdrojom elektrického prúdu (v prípade batérii musia svietiť aspoň 1,5 hod)
- Zadným odrazovým sklom, ktoré môže byť súčasťou zadného svetla oboje vo výške 25-90 cm nad vozovkou
- Aspoň jedným bočným odrazovým sklom oranžovej farby na každej strane bicykla (aspoň jedna strana odrazového skla musí mať minimálne 2cm, plocha nesmie byť menšia ako 2000m²)
- Oranžovými odrazovými sklami na oboch stranách pedálov

- Všetky vyššie uvedené odrazové sklá môžu byť nahradené odrazovými materiálmi umiestnenými na odevе alebo obuvi cyklistu
- Jasne znejúcim zvončekom
- Zátkami alebo rukoviatkami na zaslepenie voľných koncov riadidiel
- Voľné konce riadidiel, bŕzd a ďalších častí bicykla musia byť obalené materiálom pohlcujúcim energiu a na bicykli nesmú byť ostré hrany na riadidlách páčkach a podobne
- Matice nábojov kolies musia byť uzatvorené

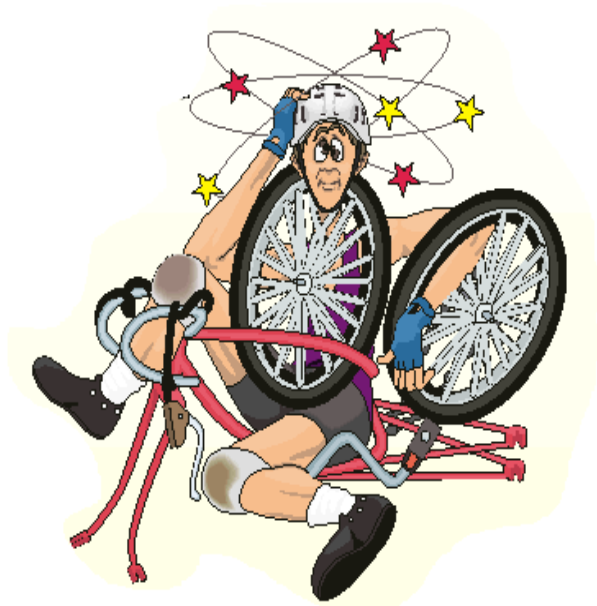
Za zníženej viditeľnosti musí byť bicykel vybavený:

- Predným svetidlom svietiacim dopredu súvislí lúč bielej farby. Ak je komunikácia súvislo a dostatočne osvetlená môže byť toto svetidlo nahradené svetidlom s prerušovaným svetlom bielom farby
- Zadným svetidlom svietiacim dozadu súvislí lúč červenej farby. Zadné svetidlo môže byť nahradené svetidlom s prerušovaným svetlom červenej farby
- Zdrojom elektrického prúdu a ak ide o zdroj so zásobou elektrického prúdu musí svojou kapacitou zabezpečiť svietivosť po dobu najmenej 1,5 hod. bez prerušenia

Korčuliar verzus cyklista

Čo robiť, keď sa na krajnici oproti sebe stretnú korčuliar, ktorý ide po ľavej krajnici, a cyklista jazdiaci v smere jazdy?

Na bicykli sa jazdí najmä po cestičke pre cyklistov. Kde cestička nie je alebo nie je zjazdná, jazdí sa pri pravom okraji vozovky.

Po pravej krajnici vozovky smie cyklista jazdiť len v prípade, ak sa tým neohrozujú ani neobmedzujú chodci, teda aj korčuliari. Ak dôjde na krajnici k stretnutiu korčuliara s cyklistom, je teda predovšetkým povinnosťou cyklistu správať sa tak, aby nedošlo ku kolízii. V tomto prípade cyklista korčuliara obchádza. Cyklista pritom nesmie ohroziť ani obmedziť vodiča protiidúceho vozidla alebo vodiča idúceho za ním a tiež žiadneho iného účastníka cestnej premávky. Každý z nich je pritom povinný správať sa disciplinovane a ohľaduplne

tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Je povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam.

Ja som najkrajšia

V meste nad križovatkou visela štvorcová značka a chvastala sa celej ulici:

„Ja som, prosím, hlavná! Ja som tá najdôležitejšia! Najvýznamnejšia!“

Zábradlie pri škole si zahundralo:

„Čo sa tu napačuješ? Myslíš si, že ja nie som dôležitá? Chránim deti, aby nebehli do cesty, keď sa im končí škola.“

„Pche!“ povedala značka. „Obyčajné zábradlie! A tie smiešne farby... Biela a červená. Och, aké je to nevkusné...“

Biele pruhy na priechode si tíško mrmlali:

„Namyslená si, milá značka. Veru, namyslená. Vari nie sme rovnako dôležitá, ako ty? Keby nás nebolo, ľudia by nevedeli, kadiaľ prejsť cez cestu. Plietli by sa pomedzi autá a na ulici by bol riadny zmätok.“

A čo na to značka? Povedala iba svoje „pche!“ a zvyška sa pozerala na svet okolo seba.

Zotmelo sa. Značka Hlavná cesta zoskočila z drôtov a začala sa túlať po meste. Veď je to nudné, ustavične visieť na jednom mieste. Je to nudné, hádať sa s ostatnými na ulici. Iste jej závidia, že je hlavná... Posmievajú sa jej. Vraj je namyslená... Značka veľmi zatúžila presvedčiť celú ulicu o svojej dôležitosti.

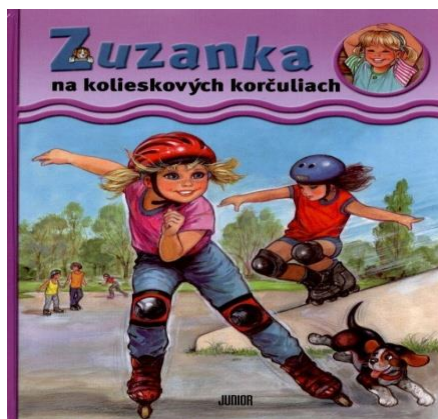
VIEŠ O AKÚ DOPRAVNÚ ZNAČKU IDE ?

Dokonči rozprávku ...

Odporúčanie k prečítaniu:

Prečítajte si zaujímavé knihy .....

(ukážka z knihy)

Zuzanka sa ponáhľala obuť si kolieskové korčule, aby si ich mohla vonku hneď vyskúšať.

– Stoj! Ešte nechod! – Zastavil ju ocko. – Nezobrala si si zvyšok korčuľarskeho výstroja.

– Ale ocko, – zahundrala namosúrene Zuzanka. – Budem vyzeraf' strašne s tým boxerským výstrojom a s tým červeným kastrólom na hlave! Ved' nič z toho nepotrebujem.

PRACOVNÝ LIST č. 1

1. Čo chýba cyklistovi ? Napíš.

---

2. Môžu takto jazdiť deti po ulici ak majú prilbu? _____

Dokresli veci , ktoré cyklistom chýbajú.

PRACOVNÝ LIST č. 2

Riešme dopravné situácie

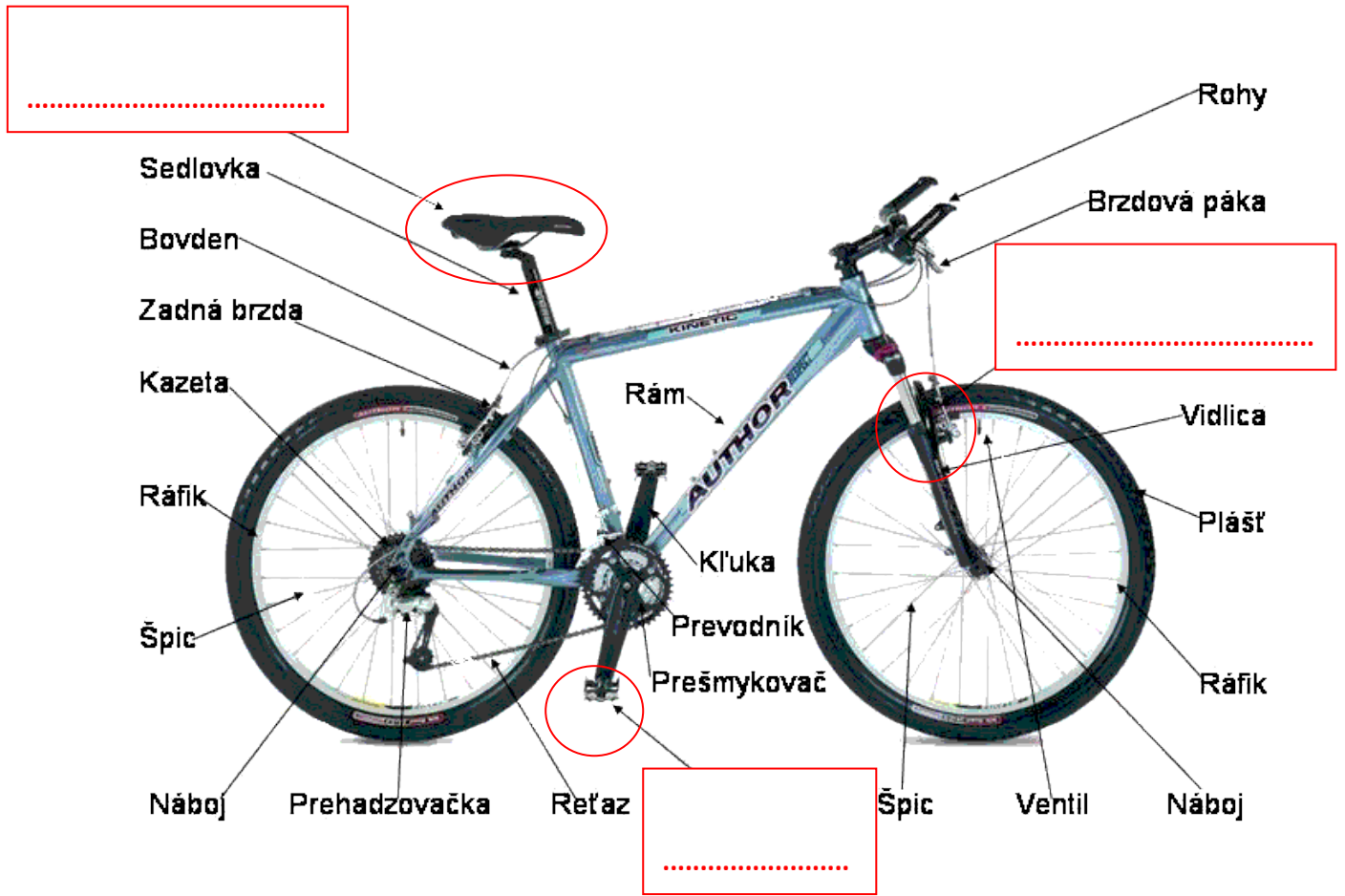

Pri nutnosti náhlej zmeny smeru jazdy (napríklad na cestu náhle vkročí chodec, na cestu vbehne pes, a pod.) treba byť vždy veľmi opatrný, pretože cyklistu zľava môže predbiehať vozidlo alebo iný cyklista.

PRACOVNÝ LIST č. 3

1. Dopíšte chýbajúce názvy na výbave bicykla

Poznáte tieto značky? Označ správnu odpoveď.

2.

A.

- a. Semafor pre chodcov
- b. Pozor chodci
- c. Pozor prechod pre chodcov

B.

- a. Stoj daj prednosť v jazde
- b. Ak ide auto tak zastaň
- c. Stoj a vypni motor

PRACOVNÝ LIST č. 4

Označ správnu odpoveď.

1. Napíš aké sú to značky

- a) cesta pre cyklistov
- b) Zákaz vjazdu cyklistov
- c) Slepá ulica

2. Napíš aké sú to značky

- a) cesta pre peších a cyklistov
- b) Zákaz vjazdu cyklistov
- c) Hlavná cesta

3. Napíš aké sú to značky

- a) škola
- b) nemocnica
- c) označenie mesta

4. Napíš prečo je cyklista nebezpečný

- a) .....
- b) .....
- c) .....

PRACOVNÝ LIST č. 5

Označ správnu odpoveď.

1. Môže ísť cyklista ako prvý?

- a) áno
- b) nie
- c) áno keď mu vodič auta ukáže

2. Prečo je cyklista nebezpečný?

- a) .....
- b) .....
- c) .....

3. Môže ísť cyklista v červenej čiapke ako prvý?

- a) Áno lebo ukazuje rukou
- b) Nie lebo má značku STOP
- c) Nie, až keď prejde auto

